

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Danielou Břízovou Ratajovou, LL.M. ve věci

žalobce: **T [REDACTED]**, narozený **[REDACTED]**
bytem **[REDACTED]**
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Martinem Kopeckým
sídlem U Křižovatky 608, 280 02 Kolín

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o 187 603 Kč s příslušenstvím,

takto:

- I. Žaloba, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky 176 603 Kč s 8,05% úrokem z prodlení ročně z této částky od 28. 4. 2017 do zaplacení, se zamítá.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náklady řízení ve výši 1 200 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 24. 4. 2017 domáhal na žalované náhrady škody ve výši 11 000 Kč odpovídající zaplacenému soudnímu poplatku, dále náhrady škody ve výši 92 800 Kč odpovídající zaplacenému školnému ve prospěch **[REDACTED]** **[REDACTED]** náhrady škody z titulu obhajného ve výši 2 178 Kč a dále

přiměřeného zadostiučinění z titulu nemajetkové újmy ve výši 4 000 Kč za každý měsíc nezákonného trestního stíhání, tj. 81 625 Kč za situace, kdy žalovaná již částečně žalobci přiměřené zadostiučinění poskytla ve výši 18 375,- Kč. Žalobce stručně popsal průběh trestního stíhání a ve vztahu k požadované škodě z titulu zaplaceného školného na [REDAKCE] uvedl, že v důsledku nezákonného trestního stíhání nemohl žalobce z důvodu nedostatku finančních prostředků pokračovat v řádném studiu a částka vynaložená na školné tak přišla nazmar. Ve vztahu k požadovanému nároku na náhradu škody z titulu obhajného žalobce uvedl, že žalovaná uhradila žalobci pouze částku 27 043,50 Kč, přičemž při výpočtu nezohlednila úkon právní služby spočívající v podání odporu proti trestnímu příkazu. Ve vztahu k požadované nemajetkové újmě žalobce uvedl, že v období bezmála tří let, kdy probíhalo trestní stíhání proti jeho osobě, trpěl četnými psychickými problémy, po určitou dobu byl dokonce i pravomocně odsouzen. V důsledku trestního stíhání došlo k výraznému zhoršení vztahů mezi žalobcem a zbytkem jeho rodiny, a ke zhoršení jeho psychických problémů. Žalobce celkově požadoval zaplacení částky 187 603 Kč s úrokem z prodlení ze zmíněné částky od 30. 3. 2017 do zaplacení.

2. Žalovaná v podání doručeném soudu dne 25. 7. 2017 s žalobou nesouhlasila a navrhla její zamítnutí. Žalovaná uvedla, že jí dne 24. 10. 2016 bylo doručeno podání žalobce, jehož obsahem byla žádost o náhradu škody a nemajetkové újmy z důvodu uvedeného v žalobě, přičemž žalobce požadoval zaplacení částky 234 292 Kč. Ve vztahu k požadavku na náhradu školného zaplaceného [REDAKCE] žalovaná uvedla, že není dána příčinná souvislost mezi tvrzenou škodou a trestním stíháním žalobce. Ve vztahu k nákladům obhajoby žalovaná uvedla, že daný nárok byl uznán důvodným a následně vypořádán co do částky 27 043,50 Kč za 12 úkonů právní služby, přičemž nezohlednila úkon podání odporu proti trestnímu příkazu, neboť na daném odporu je uvedeno, že odpor podává žalobce nikoli jeho právní zástupce. Ve vztahu k nemajetkové újmě žalovaná uvedla, že již žalobci přiznala odškodnění za necelých 25 měsíců trestního stíhání v celkové výši 18 375 Kč a zároveň se žalobci omluvila za nezákonné vedení trestního stíhání. Zároveň v souvislosti s tím odkázala na rozhodnutí Městského soudu v Praze v obdobné věci pod sp. zn. 12 Co 12/2014.
3. Podáním doručeným soudu dne 14. 7. 2017 žalobce vzal částečně svou žalobu zpět v části, v níž se domáhal zaplacení škody spočívající v zaplacených nákladech trestního řízení ve výši 11 000 Kč s úrokem z prodlení a dále v části, v níž se žalobce domáhal zaplacení úroku z prodlení z částky 187 603 Kč od 30. 3. 2017 do 27. 4. 2017.
4. Usnesením ze dne 9. 10. 2017 soud částečně zastavil řízení co do částky 11 000 Kč s 8,05% zákonným úrokem z prodlení ročně z dané částky od 28. 4. 2017 do zaplacení a rovněž z částky 187 603 Kč od 30. 3. 2017 do 27. 4. 2017 řízení zastavil.
5. Během jednání konaného dne 8. 12. 2017 žalobce postavil najisto, že délku trestního stíhání uvádí pouze jako okolnost související s nezákonným trestním stíháním, přičemž nepožaduje žádné plnění z titulu nepřiměřené délky trestního stíhání coby samostatného odpovědnostního titulu. Žalobce rovněž postavil najisto, že nebyl vazebně stíhán. Účastníci dále učinili nespornou skutečnost, že celé obhajné ve výši 29 221,50 Kč žalobce uhradil svému obhájci. Dále bylo uvedeno, že odpor proti trestnímu příkazu, za nějž žalovaná odmítla poskytnout náhradu škody, skutečně podal sám žalobce, nikoli jeho obhájce, nicméně na základě poradě s obhájcem v rámci obhajoby v trestním řízení. Z uvedeného důvodu má žalobce za to, že doplatek obhajného za daný úkon právní služby je po právu, přičemž žalobce žádá náhradu škody za úkon právní služby spočívající v poradě jeho obhájce se žalobcem. Během daného jednání dále soud připustil změnu žaloby ohledně částky 2 178 Kč, přičemž během jednání žalovaná uvedla, že žalobce byl vyzván výzvou

z 9. 11. 2016 k doložení úkonu, který však nedoložil. Během daného jednání pak byl žalobce soudem vyzván dle § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. k doplnění a doložení svých tvrzení ohledně zásahů trestního stíhání do jeho osobností sféry, tj. zda došlo k zásahům v profesní sféře, rodinné, v jeho sociálním okolí či ve zdravotní sféře a zda byla věc medializována.

6. Podáním doručeným soudu dne 8. 1. 2018 žalobce uvedl, že v důsledku nezákonného trestního stíhání u něho došlo ke zhoršení rodinných vztahů, kdy jeho údajné trestně právní jednání mu bylo vytýkáno jeho matkou, která ho označovala vulgárním způsobem a nepřipouštěla si, že by žalobce mohl být nevinný. V dané souvislosti žalobce pocíťoval napětí v rodinných vztazích. Nadto žalobce uvedl, že před tím, než se jeho matka dozvěděla o trestním stíhání, tak si od ní půjčil pro svou kamarádku peněžitou částku na splacení hypotéky, přičemž tento účel plně nedeclaroval. Následně si matka žalobce ale myslela, že peněžní prostředky žalobce vynaložil na urovnání svého údajného trestně právního jednání a nevěřila mu. Žalobce v době přibližně jednoho roku po nehodě, kdy sdílel s matkou jednu domácnost, tak byl denně vystaven nevlídné a vyčítavé atmosféře. Žalobce dále uvedl, že je mu známo, že v souvislosti s jeho trestním stíháním bylo do informačního systému zadáno k jeho osobě varování „nebezpečný útok na úřední osobu“ a dále že mu v souvislosti s dopravní nehodou bylo přičteno bodové hodnocení řidiče 7 bodů, a to z důvodu, že byl označen viníkem nehody, přičemž žalobce byl obžalovaný, jakkoli byl nejprve pravomocně odsouzen, tak byl zproštěn. Žalobce dále uvedl, že v důsledku potřeby obstarat pro sebe obhajobu v nezákonném trestním stíhání, tak veškeré své peněžní prostředky použil na úhradu odměny obhájce a v důsledku toho byl nucen ukončit vysokoškolské studium, k němuž se již nemůže vrátit, a to proto, že začal podnikat, aby si obstaral prostředky na živobytí, nemůže přestat podnikat a věnovat se studiu a navíc od doby studia již uplynula delší doba a žalobce by je tak musel opakovat a nadto je žalobce o několik let starší, přičemž mentální kapacita se snižuje s věkem.
7. Během jednání konaného dne 5. 6. 2018 právní zástupce žalobce uvedl, že požaduje úroky z prodlení z jistiny od 28. 4. 2017, přičemž uvedené datum váže na uplynutí zákonné lhůty k vyjádření žalované k žádosti žalobce o nárok, který je předmětem tohoto řízení.

Skutková zjištění:

8. Z žádosti žalobce adresované žalované ze dne 24. 10. 2016 (s podacím razítkem žalované potvrzujícím doručení žádosti dne 24. 10. 2016) a z přípisu žalované adresovaného žalobci ze dne 27. 10. 2016 soud zjistil, že se žalobce dne 24. 10. 2016 domáhal na žalované zaplacení náhrady škody a nemajetkové újmy z důvodu uvedeného v žalobě, a to v celkové výši 234 292 Kč, přičemž na náhradu škody požadoval částku 134 292 Kč a přiměřené zadostiučnění ve výši 100 000 Kč. Ze stanoviska žalované ze dne 29. 3. 2017 pak soud zjistil, že žalovaná vyhověla částečně žalobcově žádosti a poskytla mu náhradu škody ve výši 27 043,50 Kč odpovídající obhájce a dále aby přiměřené zadostiučnění mu poskytla částku 18 375 Kč. Ve zbylém rozsahu žádosti nebylo vyhověno. Z přípisu žalobce adresovaného žalované, který byl žalované dle podacího razítka doručen 20. 1. 2017, soud zjistil, že žalobce doplnil k výzvě žalované doklady. Soud tedy konstatuje, že žalobce splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku na náhradu škody či nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem předvídanou § 14 zákona č. 82/1998 Sb., *o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), představenou předběžným uplatněním nároku u příslušného orgánu (tj. zde žalované).

9. Ze zprávy psychiatrické ambulance, MUDr. Ludmily Burešové znějící na žalobce soud zjistil, že žalobce je v evidenci psychiatrické ambulance od roku 2012 pro depresivní poruchu osobnosti s projevem vztahové maladaptace, přičemž od roku 2014 žalobce udával zhoršení ve smyslu úzkostných a depresivních symptomů, které dával do souvislosti s autonehodou, při které byla zraněna osoby a kterou nezavinil; po celou dobu užíval antidepresiva.
10. Ze spisu vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. ██████████ soud zjistil následující skutečnosti (předmětný spis byl proveden k důkazu za účelem zjištění plynulosti a průběhu trestního stíhání, přičemž jsou vypsány pouze nejdůležitější úkony a rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení a podání účastníků): usnesením Policie ČR ze dne 23. 7. 2014 bylo zahájeno trestní stíhání proti zdejšímu žalobci pro trestní čin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že řídil osobní automobil a na přechodu pro chodce střetl s chodcem; usnesení o zahájení trestního stíhání bylo žalobci doručeno dne 23. 7. 2014. Dne 23. 7. 2014 byl žalobce coby obviněný vyslechnut. Podáním ze dne 11. 9. 2014 se zdejší žalobce vyjádřil k dané trestní věci. Dne 17. 9. 2014 bylo Obvodnímu státnímu zastupitelství pro Prahu 2 doručeno podání od Policie ČR ze dne 16. 9. 2014, kterým bylo navrženo, aby byla podána obžaloba na zdejšího žalobce. Dne 26. 9. 2014 byla podána obžaloba proti zdejšímu žalobci pro spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku. Trestním příkazem ze dne 30. 9. 2014 soud uznal žalobce vinným ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody v délce trvání 3 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v délce trvání 12 měsíců a dále mu byl uložen trest zákaz řízení motorových vozidel v délce 12 měsíců a uložena povinnost zaplatit náhradu škodu zdravotní pojišťovně. E-mailem doručeným soudu dne 5. 10. 2014 žalobce podal proti trestnímu příkazu ze dne 30. 9. 2014 odpor. Dne 18. 11. 2014 bylo nařízeno hlavní líčení ve věci na 6. 1. 2015. E-mailem doručeným soudu dne 5. 1. 2015 žalobce omluvil svou neúčast na soudním jednání nařízeném na 6. 1. 2015 z důvodu pokračující nemoci. Dne 6. 1. 2015 se konalo hlavní líčení, přičemž za žalobce coby obžalovaného nebyl přítomen nikdo, když žalobce svou účast omluvil. Soud konstatuje, že dle protokolu nebyl přítomen ani právní zástupce. Hlavní líčení bylo odročeno na 10. 2. 2015, kdy se konalo hlavní líčení, u něhož byl přítomen žalobce osobně i jeho právní zástupce JUDr. Ing. Ondřej Horázný. Během hlavního líčení došlo k výslechu svědků a znalce, a dále provedení listinných důkazů a byl vyhlášen rozsudek, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce trvání 3 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v délce trvání 12 měsíců, dále mu byl uložen zákaz řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Z písemného vyhotovení rozsudku ze dne 10. 2. 2015 soud zjistil, že žalobce byl označen jako obviněný bez pracovního poměru. Dne 18. 3. 2015 podal žalobce prostřednictvím svého obhájce odvolání proti rozsudku. Dne 24. 3. 2015 byl spis předložen Městskému soudu v Praze k odvolání. Dne 9. 4. 2015 se konalo veřejné zasedání před odvolacím soudem, během něhož byl usnesením zrušen napadený rozsudek soudu I. stupně a věc vrácena zpět k dalšímu rozhodnutí. Dne 20. 4. 2015 bylo nařízeno hlavní líčení na 12. 5. 2015 a hlavní líčení, které se konalo dne 12. 5. 2015, bylo odročeno na 2. 6. 2015 za účelem předvolání znalce. Podáním z 29. 5. 2015 navrhla poškozená uložení povinnosti nahradit škodu způsobenou trestním činem. Dne 2. 6. 2015 se konalo další hlavní líčení, během něhož byl vyslechnut znalec a byl vyhlášen rozsudek, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce trvání 3 měsíců s podmíněným odkladem na 12 měsíců a byl mu uložen zákaz řízení motorových vozidel všeho druhu v délce trvání 12 měsíců. Dne 23. 6. 2015 se proti rozsudku ze dne 2. 6. 2015 odvolala poškozená. Dne 14. 7. 2015 byl spis předložen

Městskému soudu v Praze k rozhodnutí. Dne 9. 7. 2015 se proti rozsudku odvolal také žalobce prostřednictvím svého právního zástupce. Dne 29. 7. 2015 se konalo veřejné zasedání u Městského soudu v Praze coby soudu odvolacího, během něhož byl vyhlášen rozsudek, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce trvání 3 měsíců s podmíněným odkladem na 12 měsíců, byla mu uložena povinnost zaplatit náhradu škody. Dle doložky se stal rozsudek pravomocným dne 29. 7. 2015. Dne 12. 11. 2015 podal proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2015 žalobce prostřednictvím svého obhájce dovolání. Spis byl Nejvyššímu soudu k rozhodnutí předložen dne 15. 1. 2016. Dne 10. 3. 2016 žalobce reagoval na repliku státního zástupce. Dne 20. 4. 2016 se u Nejvyššího soudu konalo neveřejné zasedání, během něhož byl rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2015 zrušen a věc byla vrácena k novému rozhodnutí s odůvodněním, že skutkový závěr soudu neodpovídá provedeným důkazům. Podáním ze dne 23. 2. 2016 se k dovolání žalobce vyjádřilo Nejvyšší státní zastupitelství. Dne 20. 7. 2016 bylo nařízeno veřejné zasedání u Městského soudu v Praze na 10. 8. 2016. Dne 10. 8. 2016 se konalo veřejné zasedání, během něhož byl vyhlášen rozsudek, kterým byl žalobce podle § 226 písm. b) trestního řádu zproštěn obžaloby, neboť skutek, pro nějž byl obžalován, není trestním činem. Písemné vyhotovení usnesení bylo žalobci doručeno dne 9. 9. 2016.

11. Ve vztahu k hlavnímu líčení, které se konalo dne 6. 1. 2015 a během něhož bylo hlavní líčení odročeno na 10. 2. 2015, soud konstatuje, že daný protokol (s datem odročeného hlavního líčení) byl zaslán pouze žalobci, nikoli jeho právnímu zástupci.
12. Z účastnického výsledku žalobce soud zjistil, že žalobce se v důsledku trestního stíhání pohádal se svou rodinou, nedokončil studium z finančních důvodů, neboť připravené peníze investoval do obhájce, aby očistil své dobré jméno. Trestní stíhání mělo dopad zejména v rodinné sféře do vztahu s matkou, která mu nevěřila, že je nevinný. Žalobce se musel vyrovnat s tím, že v podmínce, kdyby byl tedy v rámci podmíněného odkladu výkonu trestu, tak by si někdo mohl vymyslet napadení ze strany jeho osoby a on by skončil ve vězení. O trestním stíhání informoval babičku a kamarády a díky jejich podpoře podal dovolání k Nejvyššímu soudu, přičemž bez nich by to nezvládl. Kromě medikace předepsané od psychologičky nemělo trestní stíhání dopad na jeho osobu, přičemž již před dopravní nehodou měl krátkodobě medikaci. Trestní stíhání mělo dopad do jeho pracovní sféry v tom smyslu, že nemohl dodělat vysokou školu a nemohl naplnit ani své plány věnovat se strojařině, a tak začal podnikat v jiném oboru. Nadto ztratil důvěru v orgány činné v trestním řízení. Soud dále zjistil, že jediným důvodem, proč žalobce již nepokračoval ve svém studiu, byly finanční důvody. Soud dále zjistil, že žalobce během svého studia pracoval, pak o práci přišel, ale nepamatuje si přesně, kdy o práci přišel.
13. Soud dospěl na základě provedeného dokazování k závěru o skutkovém stavu, který je shodný se shora uvedenými skutkovými zjištěními.
14. Soud zamítl návrh na provedení důkazů výsledkem matky žalobce, výpisem z bodového hodnocení řidiče (kterou měl dle žalobce vyžádat soud), dotazem soudu na Policii ČR, jaká varování jsou nebo byla v souvislosti s osobou žalobce evidována v informačních systémech Policie ČR a z jakých důvodů, fakturou znějící na 10 499 Kč, oznámením [REDAKCE] 26. 1. 2016, usnesením OS pro Prahu 2 sp. zn. [REDAKCE] z 13. 8. 2015, příjmovým pokladním dokladem z 6. 10. 2015 znějící na částku 11 000 Kč, a to pro jejich nadbytečnost a s ohledem na zásadu hospodárnosti.

Právní úprava:

15. Soud na danou věc aplikoval níže uvedená zákonná ustanovení.
16. Podle § 1 zákona stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.
17. Podle ustanovení § 5 písm. a) a b) zákona stát odpovídá za podmínek stanovených zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v trestním řízení, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.
18. Podle § 7 zákona mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda, právo na náhradu takové škody způsobené nezákonným rozhodnutím; právo na náhradu škody má i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo.
19. Podle § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
20. Podle § 15 odst. 2 zákona se poškozený může u soudu domáhat náhrady škody pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.
21. Dle § 30 zákona platí, že náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu, přičemž náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení a zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně (tj. advokátní tarif).
22. Podle § 31a zákona platí, že bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se též přiměřené zadostiučnění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučnění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučnění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.
23. Podle § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem.

Právní posouzení věci:

24. Z podání žalobce a z jeho vyjádření vyplynulo, že se domáhal (i) přiměřeného zadostiučnění z titulu nezákonného trestního stíhání ve výši 81 625,- Kč, (ii) náhrady škody coby nákladů na obhajobu ve výši 2 178 Kč a (iii) náhrady škody coby zaplaceného školného na [REDAKCE] ve výši 92 800 Kč, a to vše z důvodu, že trestní stíhání jeho osoby skončilo pravomocným zproštěním obžaloby z důvodu dle § 226 písm. b) tr. řádu, neboť skutek, pro nějž byl obžalován není trestným činem. Soud se tedy nejprve zabýval důvodností uplatněných

nároku především z toho pohledu, zda jsou naplněny obecné předpoklady pro vznik nároku žalobce na náhradu škody či nemajetkové újmy.

25. Jak plyne ze shora uvedeného, zákon v obecné rovině rozeznává dva odpovědnostní tituly, a to nezákonné rozhodnutí a nesprávný úřední postup (srov. § 5 zákona). Stát přitom za újmu (majetkovou či nemajetkovou) způsobenou nesprávným úředním postupem či nezákonným rozhodnutím odpovídá objektivně (tj. bez ohledu na zavinění – srov. § 2 zákona) a za současného (kumulativního) splnění tří podmínek: (i) příslušný orgán státu vydal nezákonné rozhodnutí (či došlo k nesprávnému úřednímu postupu); (ii) poškozenému vznikla škoda (či nemajetková újma); a (iii) újma je v příčinné souvislosti s takovým nezákonným rozhodnutím (či nesprávným úředním postupem), jinými slovy je mezi nimi dán vztah příčiny a následku.
26. Soud v obecné rovině konstatuje, že nárok na náhradu škody (či poskytnutí zadostiučinění) způsobené zahájením trestního stíhání, jež neskončilo pravomocným odsouzením, se (s výjimkami uvedenými níže) posuzuje podle ustanovení § 5 písm. a), § 7 a § 8 zákona jako nárok na náhradu újmy způsobené nezákonným rozhodnutím (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 1 Cz 6/90 ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001 ze dne 31. 3. 2003).
27. Jak uvedeno shora, stát stíhá objektivní odpovědnost. Z uvedeného plyne, že vznik nároku na náhradu újmy není podmíněn prokázáním, že orgány činné v trestním řízení jednaly v rozporu se zákonem, nýbrž je založen na principu, podle kterého osoba, jež byla zproštěna obžaloby, resp. nebyla uznána vinnou ze spáchání trestného činu, má zásadně právo na náhradu škody (či jiné újmy) způsobené zahájením a vedením trestního stíhání, a to včetně nákladů na obhajobu (srov. § 31 zákona).
28. Rozhodujícím měřítkem opodstatněnosti (zákonnosti) zahájení a vedení trestního stíhání je tudíž pozdější výsledek trestního řízení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2614/2003 ze dne 9. 12. 2004). Nicméně to neznamená, že by každé jiné rozhodnutí než pravomocné odsouzení automaticky vedlo k závěru o nesprávnosti usnesení o zahájení trestního stíhání. Dle § 12 odst. 1 zákona totiž právo na náhradu škody nemá ten, kdo si vazbu, odsouzení nebo uložení ochranného opatření zavinil sám nebo kdo byl zproštěn obžaloby nebo bylo proti němu trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost anebo že trestný čin byl amnestován. Dle § 12 odst. 2 zákona pak právo na náhradu škody nevznikne ani tehdy, pokud v řízení nebylo možno pokračovat z důvodů uvedených ve zvláštním předpisu, trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno a nastaly účinky zastavení trestního stíhání, výrok o zastavení trestního stíhání byl součástí rozhodnutí o narovnání či trestní stíhání bylo zastaveno z důvodů uvedených ve zvláštním předpisu (např. § 172 odst. 2 tr. řádu, dle něhož se trestní stíhání zastaví, jestliže trest, k němuž může trestní stíhání vést, by byl zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen nebo který ho podle očekávání postihne). Mezi další rozhodnutí, která nebudou mít za následek nezákonnost trestního stíhání, patří např. zastavení trestního stíhání z důvodu zániku trestnosti promlčením (dle § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s § 11 odst. 1 písm. b) tr.ř.; srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 28 Cdo 605/2012 ze dne 17.9.2012) či např. zastavení trestního stíhání pro zpětvzetí souhlasu poškozeného (§ 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s § 11 odst. 1 písm. i) tr.ř.).
29. Co se týče zkoumání, zda si žalobce zavinil trestní stíhání sama či nikoli ve smyslu § 12 odst. 1 zákona, tak jeho předmětem je to, zda žalobce coby obviněný přispěl k tomu,

že trestní řízení proti němu bylo či muselo být zahájeno, tedy že jeho jednání bylo důvodem k zahájení trestního stíhání. Příčinnou souvislost mezi zahájením či vedením trestního stíhání a zaviněním obviněného je však třeba hledat nikoliv v jeho jednání, kterým měl podle orgánů činných v trestním řízení naplnit skutkovou podstatu trestného činu, pro který byl stíhán, nýbrž v jiném jeho chování před zahájením trestního stíhání, popř. v jeho průběhu (tj. především v jeho postoji vůči orgánům činným v trestním řízení, tedy v tom, zda svým jednáním či úkony procesního charakteru zapříčinil, že trestní stíhání muselo být zahájeno nebo v něm nadále pokračováno). Nejde tedy o to, zda se obviněný dopustil, byť zaviněně, skutku, pro který byl stíhán a jímž vyvolal podezření, že byl spáchán trestný čin, ale o to, zda svým jiným jednáním ovlivnil postup orgánů činných v trestním řízení před zahájením trestního stíhání nebo v jeho průběhu tak, že bez tohoto jednání by k zahájení (či pokračování) trestního stíhání nedošlo (např. uváděním nepravdivých skutečností odůvodňujících postup podle § 160 odst. 1 tr. řádu či předstíráním, že jsou dány důvody k vedení trestního stíhání vůči němu, ačkoliv objektivně neexistovaly). Podmínka, že poškozený si sám zavinil obvinění, tedy není naplněna tím, že se obviněný dopustil skutku, pro který bylo trestní stíhání proti němu zahájeno (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2003 sp. zn. 25 Cdo 539/2002, ze dne 9. 12. 2004, sp. zn. 25 Cdo 2614/2003 či nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1856/07 ze dne 19. 3. 2008).

30. **Soud žádné zavinění ve shora uvedeném smyslu u žalobce neshledal a ani žádné takové zaviněné jednání i skutečnosti tomu nasvědčující nebyly žalovanou tvrzeny.**

31. **Vzhledem k výsledku předmětného trestního řízení tedy soud dospěl k závěru, že je dán odpovědnostní titul spočívající v nezákonném rozhodnutí (nezákonném trestním stíhání), neboť žalobce byl obžaloby zproštěn z toho důvodu, že skutek, pro nějž byla obžalována, není trestním činem.**

a) K zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání

32. Co se týče vzniku nemajetkové újmy z důvodu zahájení a vedení trestního stíhání nejde o vyvratitelnou domněnku, ale újma z důvodu trestního stíhání musí být prokázána, (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.3.2012, sp.zn. 30 Cdo 2555/2010 či ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 30 Cdo 4280/2011). Soud tak vychází z toho, že vznik nemajetkové újmy (jakkoliv je každé trestní stíhání dle nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 428/05 spojeno vždy s jistým zásahem do osobnostních práv trestně stíhaných osob) není na místě presumovat, ale prokazovat, stejně tak jako intenzitu (případně) újmy odůvodňující peněžité odškodnění.

33. Soud při stanovení formy a výše zadostiučinění vycházel v souladu s ustálenou judikaturou ze tří základních kritérií: (i) z povahy trestní věci, (ii) z délky trestního řízení a (iii) z dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce. Povahou trestní věci se myslí zejména závažnost trestného činu, které bylo poškozenému kladeno za vinu, neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou poškozený trestní řízení vnímá.

34. V daném případě žalobci hrozil nepodmíněný trest odnětí svobody (sazba až 2 roky) nebo zákaz činnosti, přičemž se jednalo o trestný čin způsobení těžké újmy na zdraví z nedbalosti. Co se týče trvání zásahu spočívajícího ve vedení nezákonného trestního stíhání, tak ten trval od 26. 9. 2014 do 9. 9. 2016 (kdy byl žalobci doručen rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byl obžaloby zproštěn). Dle soudu délka trestního stíhání (tj. cca 2 roky) nebyla nijak nepřiměřená, a to zejména s přihlédnutím k relativně komplikované skutkové situaci, která si vyžádala znalecké posudky, přičemž v dané věci rozhodoval kromě soudu odvolacího

i Nejvyšší soud, který napadené rozhodnutí odvolacího soudu zrušil. Soud nicméně vzal v úvahu, že do skončení trestního stíhání byl žalobce v nejistotě ohledně dalšího vývoje ve věci, nadto nebylo možné pominout ani to, že žalobce byl po určité době pravomocně odsouzen, jakkoli nevykonával trest odnětí svobody.

35. Žalobce dále tvrdil dopady nezákonného trestního stíhání ve své osobní sféře, a to ve sféře rodinné (hádky s matkou). Z výpovědi žalobce vyplynulo, že neměl v důsledku trestního stíhání zdravotní potíže, vyjma krátkodobé psychofarmakologické medikace. Z provedeného dokazování zároveň v dané souvislosti vyplynulo, že žalobce se s psychickými problémy léčil již od roku 2012, a tudíž nelze učinit závěr, že by předmětné trestní stíhání zapříčinilo vznik psychických obtíží, nicméně přinejmenším mohlo mít vliv na jejich zhoršení. Z výpovědi žalobce dále vyplynulo, že měl od svého okolí (přátel) podporu. Žalobce rovněž tvrdil dopady do sféry pracovní, a sice že nemohl dokončit studium na [REDAKCE] a že začal podnikat v jiném oboru, přičemž nemohl pokračovat ve studiu z důvodů finančních, z důvodu jeho podnikání, dále z důvodu tvrzeného snížení mentální kapacity z důvodu vyššího věku a delší doby, která uplynula od doby ukončení studia. Soud však nedospěl k závěru, že by trestní stíhání mělo tvrzený dopad do pracovní, resp. studijní sféry žalobce, neboť s ohledem na to, že žalobce nebyl vazebně stíhán ani nevykonával trest odnětí svobody, a dále s ohledem na tvrzení samotného žalobce, že jediným důvodem ukončení studia byly finance, není dle soudu dána příčinná souvislost mezi nezákonným trestním stíháním a nedokončením studia na [REDAKCE]. Nadto žalobce uvedl, že se studiem skončil „někdy po dopravní nehodě“, přičemž nedoložil, že by došlo k ukončení v přímé souvislosti s trestním stíháním. Z uvedeného důvodu má soud za to, že nelze dospět k závěru, že důvodem nedokončení bylo právě trestní stíhání, a to i ve světle toho, že po jeho skončení se žalobce již ke studiu nevrátil.
36. V souladu s rozhodovací praxí Nejvyššího soudu (srov. např. rozhodnutí 30 Cdo 3212/2015 ze dne 16. 5. 2017) soud dále provedl srovnání s jinými obdobnými případ odškodnění, a to konkrétně s odškodněním, jež se dostalo poškozenému v řízení vedeném u zdejšího soudu pod sp. zn. 10 C 250/2012, kdy poškozenému hrozil trest odnětí svobody (sazba až 2 roky) jako v tomto případě, zásah spočívající ve vedení trestního stíhání trval po dobu cca 1 roku a 10 měsíců (tj. o cca o 2 měsíce kratší, než v předmětné věci) a stejně jako u žalobce nebyl prokázán významný zásah v osobnostní sféře poškozeného a dostalo se mu zadostiučinění ve výši 15 000 Kč, tj. o více než 3 tis. Kč méně, než žalobci. Soud dále srovnal posuzovaný případ s řízením vedeným u zdejšího soudu pod sp. zn. 10 C 158/2012 (ve znění rozhodnutí Městského soudu v Praze pod sp. zn. 12 Co 122/2014), jehož předmětem byl požadavek poškozeného za vedení trestního stíhání pro skutek, za nějž hrozil trest odnětí svobody ve výši dvou let, poškozená byla po dobu 9 měsíců pravomocně odsouzená a odsuzující rozhodnutí bylo zrušeno až Ústavní soud, přičemž v daném řízení bylo žalobkyni přiznáno zadostiučinění ve výši 25 000 Kč.
37. S přihlédnutím ke shora uvedeným okolnostem dospěl soud k závěru, že žalobci nemajetková újma spočívající v zásahu do jejich osobnostní sféry zahájením a vedením trestního stíhání vznikla, a nad to v takové intenzitě, jež odůvodňuje odškodnění v penězích. Soud však na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že žalobce (ač byl vyzván dle § 118a o.s.ř.) neprokázal, že by újma dosahovala takové intenzity, jež by odůvodňovala navýšení peněžitého zadostiučinění již poskytnutého žalovanou, které je dle soudu s přihlédnutím k okolnostem případu přiměřené. Z uvedeného důvodu soud žalobu na poskytnutí zadostiučinění z titulu trestního stíhání žalobce zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.

b) K náhradě škody

38. Žalobce se dále domáhal náhrady škody odpovídající nákladům na obhajobu ve výši 2 178 Kč a zaplacenému školnému na [REDAKCE] ve výši 92 800 Kč.
39. Zákon (č. 82/1998 Sb.) blíže nedefinuje pojem škody ani v obecné rovině neupravuje rozsah její náhrady. V této otázce je tudíž třeba vycházet ze zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, v platném znění (dále jen „*o.z.*“). Dle § 2951 odst. 1 o. z. se škoda nahrazuje uvedením do předešlého stavu; není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích. Dle § 2952 o. z. pak platí, že se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Záleží-li skutečná škoda ve vzniku dluhu, má poškozený právo, aby ho škůdce dluhu zprostil nebo mu poskytl náhradu. Škodou je přitom míněna majetková újma, která nastala (projevuje se) v majetkové sféře poškozeného (spočívá ve zmenšení jeho majetkového stavu), je objektivně vyjádřitelná v penězích a je tudíž tedy napravitelná poskytnutím majetkového plnění, především peněz. Skutečnou škodou se rozumí majetková újma spočívající ve zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí. Ušlý zisk představuje ušlý majetkový prospěch spočívající v nenastalém zvětšení (rozmožnění) majetku poškozeného, které bylo možno - kdyby nastala škodná událost - důvodně očekávat s ohledem na pravidelný běh věcí (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1158/2004 ze dne 18. 8. 2005 či sp. zn. 25 Cdo 1404/2004 ze dne 4. 11. 2004).
40. Žalobce požadoval zaplacení částky 2 178,- Kč coby náhradu škody za úkon právní služby vykonaný jeho obhájcem v rámci předmětného trestního stíhání spočívající v právní poradě před podáním odporu proti trestnímu příkazu. Jak uvedeno shora, z provedeného dokazování v daném ohledu vyplynulo, že odpor byl dne 6. 10. 2014 podaný a podepsaný samotným žalobcem, tedy nikoli jeho obhájcem, přičemž z protokolu o hlavním líčení z 6. 1. 2015 vyplynulo, že žalobce ještě nebyl zastoupen advokátem a k novému hlavnímu líčení byl předvolán přímo žalobce, nikoliv obhájce (srov. body 10 – 11 shora). Je tak zřejmé, že k udělení plné moci pro JUDr. Ing. Ondřeje Horázného muselo dojít až po 6. 1. 2015 a tudíž dne 6. 10. 2014, kdy byl podán odpor, žalobce ještě nebyl zastoupen obhájcem. **Z uvedeného plyne, že požadavek žalobce na doplatek obhajného za poradu v souvislosti s podáním odporu proti trestnímu příkazu je nedůvodný, neboť žalobce nebyl zastoupen obhájcem a tudíž mu nemohla vzniknout škoda v podobě zmenšení majetku za úhradu právních služeb obhájce. Proto soud zmíněný nárok na náhradu škody zamítl (srov. výrok I. rozsudku).**
41. Co se týče zaplaceného školného za studium na [REDAKCE] dle soudu je *prima facie* zřejmé, že k zaplacení školného, a tedy ke snížení majetku žalobce, došlo v důsledku jeho přijetí ke studiu. **Nezákonné trestní stíhání tak nemůže být příčinou skutečnosti, že žalobci vznikly náklady na studium.** Pro úplnost soud opakuje jak uvedeno shora (srov. bod 35), že soud neshledal příčinnou souvislost ani mezi ukončením daného studia a nezákonným trestním stíháním žalobce. **S ohledem na absenci příčinné souvislosti soudu nezbylo než žalobcův nárok zamítnout pro jeho nedůvodnost (srov. výrok I. rozsudku).**

K nákladům řízení:

42. Výrok II. tohoto rozsudku o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř., dle něhož účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přízná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Podle § 151 odst. 3 o.s.ř. účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle § 137 odst. 2 o.s.ř. a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce,

přizná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem. Paušální náhrada zahrnuje hotové výdaje účastníka a jeho zástupce; nezahrnuje však náhradu soudního poplatku.

43. Podle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., *o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu*, výše paušální náhrady pro účely § 151 odst. 3 o.s.ř. činí 300 Kč za každý úkon.
44. Zcela úspěšné žalované, která nebyla v řízení zastoupena a nedoložila výši svých hotových výdajů, tak v dané věci vznikl nárok na náhradu nákladů řízení v celkové výši 1 200 Kč odpovídající paušální náhradě za čtyři úkony (pisemné vyjádření k žalobě a účast na třech jednáních soudu). Uvedené je odůvodněno § 1 odst. 3 písm. a) a c) ve spojení s § 2 odst. 3 cit. vyhlášky. Soud proto rozhodl, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Nesplní-li povinný povinnosti uložené tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se oprávněný domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Praha 13. července 2018

Mgr. Daniela Břízová Ratajová, LL.M. v. r.
soudkyně

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Lubomíra Velce a soudců JUDr. Zuzany Sváčkové a Mgr. Viktora Sedláka ve věci

žalobce: **T. J.**, narozený **[redacted]**
bytem **[redacted]**
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Martinem Kopeckým
sídlem U Křižovatky 608, 280 02 Kolín

proti

žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2
jednající prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech
majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení částky 176 603 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 13. července 2018, č. j. 12 C 94/2017-106,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení 600 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění

1. Odvoláním napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, již se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 176 603 Kč s příslušenstvím (výrok I) a dále uložil žalobci povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 1 200 Kč (výrok II).

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Jiranová

2. Takto soud I. stupně rozhodl o žalobě, kterou žalobce odůvodnil tvrzením, že v důsledku trestního řízení vedeného Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. [REDAKCE], v němž byl následně obžaloby zproštěn, mu byla způsobena nemajetková i majetková újma, na jejíž odškodnění požaduje částku 187 603 Kč s příslušenstvím (81 625 Kč za nemajetkovou újmu, 2 178 Kč za náklady obhajoby a 92 800 Kč za školné zaplacené [REDAKCE]).
3. Usnesením ze dne 9. 10. 2017, č. j. 12 C 94/2017-70, soud I. stupně v rozsahu částečného zpětvzetí žaloby, tj. ohledně požadavku žalobce na náhradu nákladů trestního řízení ve výši 11 000 Kč s příslušenstvím a v rozsahu zákonného úroku z prodlení z částky 187 603 Kč za dobu od 30. 3. 2017 do 27. 4. 2017 zastavil.
4. Ze shodných tvrzení účastníků řízení a na podkladě provedeného dokazování soud I. stupně poté zjistil, že usnesením Policie České republiky ze dne 23. 7. 2014, které bylo doručeno žalobci při jeho výslechu dne 23. 7. 2014, bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání, a to pro trestní čin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 147 odst. 1 trestního zákoníku). Dne 17. 9. 2014 byl Obvodnímu státnímu zastupitelství pro Prahu 2 doručen návrh k podání obžaloby a následně dne 30. 9. 2014 vydal Obvodní soud pro Prahu 2 trestní příkaz, jímž uznal žalobce vinným ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti, za což mu uložil trest odnětí svobody v trvání tří měsíců s podmíněným odkladem na jeden rok, trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku a dále povinnost nahradit poškozené způsobenou škodu. Dne 5. 10. 2014 podal žalobce proti trestnímu příkazu odpor a poté dne 6. 1. 2015 proběhlo hlavní líčení, z něhož se žalobce dne 5. 1. 2015 omluvil. V dalším hlavním líčení konaném dne 10. 2. 2015 (tentokrát již za účasti žalobce i jeho právního zástupce JUDr. Ing. Ondřeje Horázného) soud vyhlásil rozsudek, jímž žalobce znovu uznal vinným ze spáchání již zmíněného přečinu a uložil mu trest odnětí svobody v trvání tří měsíců s podmíněným odkladem na dobu jednoho roku a dále zákaz řízení motorových vozidel rovněž na dobu jednoho roku. Dne 18. 3. 2015 podal žalobce proti tomuto rozsudku odvolání a dne 24. 3. 2015 byl spis předložen Městskému soudu v Praze, který při veřejném zasedání konaném dne 9. 4. 2015 rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Poté proběhla hlavní líčení dne 12. 5. 2015 a dne 2. 6. 2015, kdy byl vyhlášen rozsudek, jímž byl žalobce opět uznán vinným ze spáchání již uvedeného přečinu, za což mu byl znovu uložen trest odnětí svobody v trvání tří měsíců s podmíněným odkladem na dobu jednoho roku a trest zákazu řízení motorových vozidel rovněž na dobu jednoho roku. Proti tomuto rozsudku podali poškozená i žalobce odvolání (dne 23. 6. 2015 a dne 9. 7. 2015). Dne 14. 7. 2015 byl spis předložen odvolacímu soudu, který ve veřejném zasedání konaném dne 29. 7. 2015 vyhlásil rozsudek, jímž byl rozsudek prvostupňového soudu potvrzen s tím, že žalobce je nadto povinen nahradit poškozené způsobenou škodu. Proti tomuto rozsudku podal žalobce dovolání. Dne 15. 1. 2016 byl spis předložen Nejvyššímu soudu, který rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Odvolací soud poté dne 10. 8. 2016 žalobce obžaloby zprostil (§ 226 písm. b/ trestního řádu). Toto rozhodnutí bylo doručeno žalobci dne 9. 9. 2016. Ve své výpovědi před soudem I. stupně pak žalobce uvedl, že v důsledku předmětného trestního stíhání došlo ke zhoršení jeho vztahu s matkou, která nebyla schopna uvěřit, že by mohl být nevinný a proto mu celou záležitost po dobu přibližně jednoho roku vyčítala. O svém trestním stíhání pak žalobce informoval i své kamarády a babičku, kteří mu poskytovali podporu. Dále žalobce uvedl, že na úhradu nákladů obhajoby vyčerpal své veškeré finanční prostředky (uspořené na dokončení vysokoškolského studia) a proto začal podnikat. O práci poté přišel, nepamatuje si však kdy a za jakých okolností. Ze zprávy MUDr. Ludmily Burešové dále vyplynulo, že žalobce je od roku 2012, kdy se u něj projevila depresivní porucha osobnosti s projevy vztahové maladaptace, v evidenci psychiatrické ambulance, přičemž od roku 2014 udával zhoršení svého psychického stavu (ve smyslu úzkostných a depresivních symptomů), které dával do souvislosti s autonehodou, kterou sice nezavinil, ale byla při ní zraněna jiná osoba. V závěru zprávy je uvedeno, že žalobce po celou dobu užíval antidepresiva. Dále soud I. stupně zjistil, že dne 24. 10. 2016 žalobce uplatnil u žalované nárok na náhradu majetkové a nemajetkové

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Jiranová

újmy, která mu měla vzniknout v důsledku zmíněného nezákonného trestního stíhání ve výši 234 292 Kč. Žalovaná dne 9. 11. 2016 žalobce vyzvala, aby doložil své tvrzení, že odpor proti trestnímu příkazu podal prostřednictvím svého právního zástupce. Vzhledem k tomu, že žalobce na tuto výzvu nereagoval, žalovaná rozhodnutím ze dne 29. 3. 2017 nahradila žalobci škodu vzniklou mu na nákladech obhajoby pouze ve výši 27 043,50 Kč a dále mu poskytla přiměřené zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání ve výši 18 375 Kč.

5. Uvedená skutková zjištění soud I. stupně následně právně posoudil podle § 1, § 2, § 5 písm. a), b), § 7, § 8 odst. 1, § 15, § 26, § 30 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., a poté dospěl k závěru, že žalobci náleží náhrada účelně vynaložených nákladů obhajoby a přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou mu (nezákonným) zahájením a pokračováním trestního stíhání vedeného proti němu pro spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti, které následně skončilo zproštěním obžaloby. Při rozhodování o přiměřeném finančním zadostiučinění soud I. stupně přihlédl k tomu, že žalobci hrozil trest odnětí svobody až na dvě léta, popřípadě trest zákazu činnosti (§ 147 odst. 1 trestního zákona), trestní stíhání trvalo takřka dva roky (od 26. 9. 2014 do 9. 9. 2016), což bylo dáno předně komplikovanější skutkovou situací, která si vyžádala znalecké zkoumání a dále tím, že trestní řízení proběhlo na třech stupních soudní soustavy. V důsledku trestního stíhání se na dobu jednoho roku zhoršil žalobcův vztah s matkou a zvýšilo se i jeho psychické napětí. Tvrzení žalobce, že trestní stíhání zasáhlo i do jeho studijní, resp. pracovní oblasti života, však prokázáno nebylo. Zmíněné skutečnosti soud I. stupně poté porovnal s okolnostmi zjištěnými v kompenzačním řízení vedeném Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 250/2012, v němž poškozenému hrozil také trest odnětí svobody až na dvě léta, trestní řízení trvalo rovněž necelé dva roky a shodně jako u žalobce nedošlo k významnému zásahu do osobnostní sféry poškozeného. Vzhledem k tomu, že ve srovnávaném případě se poškozenému dostalo finančního zadostiučinění ve výši 15 000 Kč, dospěl soud I. stupně k závěru, že odškodnění poskytnuté žalovanou žalobci ve výši 18 375 Kč je okolnostem hodnocené věci přiměřené. Tvrzení žalobce, že zaplatil svému obhájci za právní poradu předcházející podání odporu proti trestnímu příkazu částku 2 178 Kč, pak bylo vyvráceno obsahem trestního spisu, z něhož vyplynulo, že žalobce odpor podaný dne 6. 10. 2014 sepsal a podepsal sám, poté nebyl právně zastoupený ani při hlavním líčení konaném dne 6. 1. 2015, přičemž ke vstupu jeho obhájce JUDr. Ing. Ondřeje Horázného do trestního řízení došlo až při hlavním líčení konaném dne 15. 2. 2015. Požadavek žalobce na náhradu poplatku za prodloužení studia na [REDAKCE] ve výši 92 800 Kč soud I. stupně shledal také jako nedůvodný, a to pro nedostatek příčinné souvislosti mezi nezákonným trestním stíháním a žalobcem tvrzenou škodou. Výrok o náhradě nákladů řízení soud I. stupně odůvodnil odkazem na § 142 odst. 1 o. s. ř.
6. Žalobce podal proti tomuto rozsudku včasné odvolání. V něm předně namítl, že se v důsledku nezákonného trestního stíhání zhoršil jeho psychický stav, což bylo způsobeno zejména skutečností, že se stal účastníkem dopravní nehody, při které byla těžce zraněna jiná osoba, která neočekávaně vstoupila do jeho jízdní dráhy, a to přestože jí signál pro chodce hlásil „stůj“. Přestože žalobce předmětnou dopravní nehodu nezavinil, byl po dobu dvou let nespravedlivě obviněn a z toho po dobu devíti měsíců i trestně odsouzený. Již z uvedeného je zřejmé, že nezákonné trestní stíhání jej významně psychicky zasáhlo, což mělo negativní dopad i na jeho rodinné vztahy. Za situace, kdy byly v jeho neprospěch vydány tři odsuzující rozsudky a jeden trestní příkaz, se totiž žalobci nedařilo přesvědčit rodinu o své nevinně, což vedlo k četným hádkám, konfliktům a výčitkám především ze strany žalobcovy matky. Celá tato nevlídná atmosféra eskalovala tím, že se žalobce od matky raději odstěhoval. Žalobce pak nesouhlasí se soudem I. stupně ani v jeho závěru, že nezákonné trestní stíhání nemělo žádný dopad do jeho studijní, resp. pracovní sféry. Žalobce totiž musel peníze, které měl našetřené na školné, použít na úhradu odměny svého obhájce, což soudu I. stupně doložil fakturou č. [REDAKCE] ze dne 27. 10. 2017 vystavenou advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Horázným, opatřenou potvrzením o jejím uhrazení. Nebýt nezákonného trestního stíhání, žalobce by ušetřené finanční prostředky použil na

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Jiranová

uhrazení školného a dalších výdajů spojených se studiem, jak činil do té doby. Namísto pokračování ve studiu však musel začít pracovat, což jej následně přimělo studium na [REDAKCE] ukončit. Podle žalobce je tedy zřejmé, že nezákonným trestním stíháním došlo k významnému zásahu do jeho osobnostní, studijní i pracovní sféry, čemuž prvostupňovým soudem přiznaná částka 24,50 Kč denně není důstojnou ani adekvátní náhradou a neobstojí ani ve srovnání s jinými obdobnými případy. V souvislosti s tím žalobce odkázal na případ řešený rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 7. 1. 2014, sp. zn. 10 C 158/2012, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze, sp. zn. 12 Co 122/2014, jimiž bylo poškozené za nezákonné trestní stíhání a odsouzení přiznáno zadostiučinění téměř o třetinu vyšší, než bylo poskytnuto žalobci. Nadto je podle žalobce třeba v jeho případě zohlednit i to, že byl v hodnoceném řízení nezákonně odsouzen několikrát, přičemž poslední rozsudek odvolacího soudu dokonce nabyl právní moci, a žalobce se musel domáhat jeho zrušení v dovolacím řízení. Nebýt tedy jeho vytrvalostí, zůstal by nespravedlivě odsouzený. Vzhledem k tomu, že byl žalobce nucen zaplatit náklady obhajoby, neměl poté dostatek finančních prostředků na dokončení vysokoškolského studia. Částka doposud vynaložená za studium tak z důvodu jeho ukončení zapříčiněného trestním stíháním přišla na zmar, a proto ji žalobce považuje za škodu vzniklou v příčinné souvislosti s nezákonným trestním stíháním. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně změnil a žalované uložil povinnost zaplatit mu částku 187 603 Kč s příslušenstvím.

7. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil.
8. Odvolací soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal rozsudek soudu I. stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
9. Jak již zmínil soud I. stupně, trestní stíhání vždy zasáhne do života obviněné osoby, která je tak vystavena výrazné psychické zátěži. Nezákonné rozhodnutí o zahájení trestního stíhání proto představuje významný zásah do soukromého a osobního života trestně stíhaného, a je o to intenzivnější, prokáže-li se následně, že se skutek, z něhož byla osoba obviněna a obžalována, nestal, resp. že nebyl trestným činem (srovnej například nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 3. 2011, sp. zn. IV. ÚS 3193/10, a ze dne 26. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 2394/15).
10. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, přičemž rozsah způsobené nemajetkové újmy, lze v případech zahájení trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, stanovit podle povahy trestní věci, délky trestního řízení a následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby. Vedle toho je třeba přihlídnout i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo, tj. k chování či jednání obviněného a k postupu orgánů činných v trestním řízení (§ 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.). Soudní judikatura dále dovodila, že výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným trestním stíháním musí odpovídat výši odškodnění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují, přičemž je v každém případě primárně na žalobci, aby zvolil přesvědčivé srovnání, podle kterého jeho újma z hlediska spravedlnosti není menší než újma jiná, za kterou se přiznává minimálně žalovaná částka (srovnej například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, a ze dne 9. 5. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2200/2015).
11. Soud I. stupně provedl v této věci dokazování v potřebném rozsahu, z provedených důkazů vyvodil odpovídající skutková zjištění a věc i přiléhavě právně posoudil. S ohledem na to, že se odvolací soud s pečlivým a logickým odůvodněním napadeného rozsudku plně ztotožňuje, pro stručnost proto na ně odkazuje. K odvolacím námitkám žalobce pak odvolací soud pouze doplňuje, že soud I. stupně postupoval správně, když z popisu průběhu trestního stíhání žalobce dovodil existenci nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. i existenci nemajetkové újmy u žalobce, což ostatně nezpochybňovala ani žalovaná, která požadavku

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Jíranová

žalobce na odškodnění nemajetkové újmy způsobené mu nezákonným rozhodnutím částečně vyhověla, neboť mu nahradila náklady obhajoby ve výši 27 043,50 Kč a dále mu poskytla přiměřené zadostiučnění za nezákonné trestní stíhání ve výši 18 375 Kč.

12. Prvostupňový soud podle názoru odvolacího soudu dostatečně zvážil dopady nezákonného trestního stíhání do žalobcovy osobnostní sféry. Přihlédl totiž k tomu, že žalobce v důsledku trestního stíhání trpěl vyšší úzkostí a dále se zhoršil jeho vztah s matkou. Současně však zohlednil i to, že babička a kamarádi, kteří o předmětném trestním stíhání věděli, žalobce po celou dobu jeho trvání psychicky podporovali, a že vyšší míra úzkosti, kterou žalobce v 2014 udával své ošetřující lékařce, u které se léčí pro depresivní poruchy osobnosti s projevy vztahové maladaptace od roku 2012, si jinou léčbu, než pokračování v užívání antidepresiv, nevyžádala.
13. Za těchto okolností je přiléhavé srovnání dané věci s případem řešeným Obvodním soudem pro Prahu 2 v řízení vedeném pod sp. zn. 10 C 250/2012, v němž poškozenému také hrozil trest odnětí svobody až na dva roky, trestní stíhání trvalo necelé dva roky (konkrétně jeden rok a deset měsíců) a shodně jako v této věci nebyl prokázán významný zásah trestního stíhání do osobnostní sféry poškozeného, přičemž na tomto základě bylo poškozenému přiznáno finančního odškodnění ve výši 15 000 Kč. Příklad řešený rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 7. 1. 2014, č. j. 10 C 158/2012-46, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze, č. j. 12 Co 122/2014-76, na který žalobce v odvolání odkazuje, hrozil poškozené rovněž trest odnětí svobody až na dvě léta, nezákonné trestní stíhání však, a to na rozdíl od této věci, trvalo po dobu takřka tří let (konkrétně dva roky a deset měsíců), přičemž ani u poškozené nedošlo k významnému zásahu do její osobnostní sféry. Poškozené bylo proto přiznáno finanční odškodnění ve výši 25 000 Kč. Na základě uvedeného srovnání odvolací soud souhlasí se soudem I. stupně, že finanční zadostiučnění poskytnuté žalovanou žalobci za nemajetkovou újmu způsobenou mu dvouletým nezákonným trestním stíháním, ve výši 18 375 Kč je srovnatelné s vyšší odškodnění přiznaného v případech (výše uvedených), které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují.
14. Dále se odvolací soud ztotožňuje se soudem I. stupně v jeho závěru, že žalobci náleží náhrada škody za náklady obhajoby pouze ve výši 27 043,50 Kč. Dne 9. 11. 2016 žalovaná vyzvala žalobce, aby jí předložil přehled úkonů právní služby poskytnutých mu jeho obhájcem, vyúčtování nákladů obhajoby a dále doklady prokazující případné porady s obhájcem. Žalobce však na tuto výzvu nereagoval a stejný postoj zaujal i v prvostupňovém řízení. Za této procesní situace náleží žalobci náhrada škody pouze za ty úkony obhajoby, které odpovídají obsahu trestního spisu. Z předmětného trestního spisu je však zřejmé, že odpor podaný dne 6. 10. 2014 proti trestnímu příkazu sepsal a podepsal pouze žalobce, který dále nebyl právně zastoupený ani při hlavním líčení, které se konalo dne 6. 1. 2015. Ke vstupu žalobcova obhájce JUDr. Ing. Ondřej Horázný do hodnoceného trestního řízení tak zjevně došlo až při dalším hlavním líčení, které se konalo dne 15. 2. 2015, jehož se pak se žalobcem zúčastnil. Odvolací soud proto souhlasí se soudem I. stupně i v jeho závěru, že žalobce tvrzení o účelnosti nákladů vynaložených na podání odporu dne 6. 10. 2014 ve výši 2 178 Kč neprokázal.
15. Správný je také závěr prvostupňového soudu, že žalobcův požadavek na úhradu částky 92 800 Kč, kterou zaplatil za prodloužení svého studia na [REDAKCE] není důvodný. V daném případě žalobce tvrdil, že namísto toho, aby uspořené finanční prostředky použil na dokončení studia, musel je v důsledku trestního stíhání vynaložit na svou obhajobu a po jejich vyčerpání si obstarat obživu podnikatelskou činností, čímž mu měla vzniknout škoda ve výši marně zaplacené částky 92 800 Kč. Ukončení žalobcova studia však nelze klást k tíži žalované. Žalobce měl v životní situaci, v níž se ocitl, k dispozici více variant řešení a bylo pouze na jeho vlastním uvážení, zda bude ve studiu pokračovat či nikoliv. Skutečnost, že žalobce namísto toho, aby požádal o bezplatnou obhajobu popřípadě o přerušování studia, se rozhodl studium ukončit, proto není v příčinné souvislosti s nezákonným trestním stíháním a žalovaná tudíž za ni není odpovědná.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Jiranová

16. Vzhledem k tomu, že žalovaná nahradila žalobci škodu, která mu náleží za účelně vynaložené náklady obhajoby ve výši 27 043,50 Kč, a dále mu poskytla přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou mu nezákonným trestním stíháním ve výši 18 375 Kč, postupoval soud I. stupně správně, když žalobu jako nedůvodnou zamítl.
17. Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
18. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1, § 151 odst. 3 a § 224 odst. 1 o. s. ř., protože procesně úspěšné žalované, která nebyla v řízení zastoupena advokátem (§ 137 odst. 2 o. s. ř.), vznikly hotové výdaje za přípravu na odvolací jednání a dále za účast na tomto jednání, dvakrát po 300 Kč (§ 1 odst. 3, § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb.), celkem tedy 600 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu I. stupně, jehož přípustnost za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. přezkoumá dovolací soud.

Praha 17. dubna 2019

JUDr. Lubomír Velc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Ilona Jiranová